

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ У
ВІДКРИТОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ»**
(цикл гуманітарної підготовки)

053 «Психологія»

Код - ННД.04

Київ – 2020

Розробник: Найдьонова Любов Антонівна, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи

Рецензент: Бондарчук Олена Іванівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВЗО «Університет менеджменту освіти» НАПН України

Робочу програму схвалено на засіданні вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
Протокол від «26» травня 2016 року № 07/16

Робочу програму оновлено та схвалено на засіданні вченої ради Інституту соціальної та політичної психології НАПН України
Протокол від «16» січня 2020 року № 01/20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета навчальної дисципліни – оволодіння аспірантами теоретичними та практичними професійними знаннями щодо різних типів та шляхів подання освітніх матеріалів, що, зокрема, включатимуть залучення слухачів до навчального процесу, а також підвищення їхнього професійного рівня та оволодіння сучасними методами організації навчання у відкритому інформаційному просторі.

Завдання навчального курсу:

1. Стимулювати краще усвідомлення цілей освітнього процесу з урахуванням нових трендів розвитку освіти.
2. Актуалізувати інтерес до викладання загальних психологічних дисциплін за рахунок розширення та осучаснення освітнього інструментарію.
3. Сприяти оволодінню новими методами викладання та способами організації взаємодії викладачів та аспірантів, включаючи керовану аспірантом персоналізацію навчання, мотивування, апробування нових моделей і навчальних просторів, використання нових моделей кредитування (мікро-ступені, онлайн-спеціалізації тощо).
4. Ознайомити з основними засобами сучасної освіти у відкритому інформаційному просторі, умовами та нюансами їх використання.
5. Розвинути здатність до компетентного вибору ефективних шляхів надання інформації в процесі навчання та якісної їх реалізації, спираючись на результати наукових досліджень.
6. Сприяти поширенню та популяризації науки та наукового мислення.

За підсумками вивчення дисципліни аспірант повинен знати:

- загальні сучасні підходи до викладання психологічних дисциплін з урахуванням новітніх трендів розвитку освіти;
- головні цілі викладання психології та інших дисциплін у вищій школі, на різних рівнях національної рамки кваліфікацій, у відповідності до стандартів професійної підготовки, методики створення навчальних програм;
- класичні способи побудови змісту навчання за знаннями різних рівнів за таксономією Блума, дескриптори різних видів компетентностей;
- різні новітні методи оформлення навчального процесу та умови їх вибору (проблемне навчання, тренінги, кейси, ігрове віртуальне середовище, augmented, distributed, flipped-learning tech or blended (доповнене, розподілене, перевернуте або змішане) навчання та ін.);
- основні актуальні засоби збору і передачі інформації, умови та принципи їх використання (онлайн-форми, подкасти, відеолекції, презентації, вебінари, інтерактивні стилі навчання та ін.);
- комбінації методів та технік при побудові освітнього курсу для ефективного досягнення освітніх цілей, включаючи концепцію BYOD (Bring your own device – візьми свій власний дівайс);

- різні системи оцінювання засвоєння переданих знань та отримання зворотного зв'язку від аспірантів;
- процедури та механізми захисту інтелектуальної власності;
- положення етичного кодексу психолога та педагогічної етики.

За підсумками вивчення дисципліни аспірант повинен вміти:

- ставити або самостійно визначати цілі освітнього курсу та моделювати освітній процес відповідно до них;
- визначати методи мотивування та передачі наукової інформації від викладача аспірантам, згідно типу дисципліни та інших її характеристик (практична, теоретична та ін.);
- підвищувати ефективність занять за рахунок вдалого оперування сучасними засобами освіти (підготовка презентацій, прослуховування відео лекції та виконання завдань в інтерактивному режимі, створення вебінарів);
- планувати процес поширення наукових знань для широкої аудиторії (напр., підготовка освітнього інтернет-курсу);
- сприяти особистісному та професійному зростанню;
- реалізовувати ефективний освітній процес, а також посилювати прагнення аспірантів до поглиблених досліджень різної тематики;
- користуватись сучасними інформаційними технологіями (мережа Інтернет тощо) у процесі здійснення наукового пошуку, застосовувати сучасні технології захисту інформації, використовувати сучасні інформаційні технології та технічні засоби.
- формулювати навчальні цілі та обирати відповідний навчальний матеріал і його структуру.
- планувати навчальні заняття згідно з робочою програмою кредитного модуля;
- розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів;
- забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки;
- організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів, формувати у студентів критичне мислення;
- обирати методи та засоби навчання і контролю, застосовувати ефективну систему оцінки засвоєних знань та отримання зворотного зв'язку від аспірантів;
- здійснювати контроль і оцінку результатів та проводити корекцію процесу навчання;
- організувати та аналізувати свою педагогічну діяльність, здійснювати рефлексію в дії;
- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці.

Компетенції, що формуються:

- здатність проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей та соціально-психологічних явищ (СК-1);
- здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне психологічне знання та професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми (СК-2);
- здатність розроблення та реалізації проектів, включаючи власні дослідження (СК-3);
- здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з рішення наукових і науково-освітніх завдань (СК-5);
- здатність використовувати у професійній діяльності базові загальні знання з різних наук (ІК-1);
- здатність використовувати адекватні методи ефективної взаємодії з представниками різних груп (соціальних, культурних і професійних) (СОК-3);
- здатність працювати в команді, формувати позитивні відношення з колегами (СОК-4);
- здатність самостійно виконувати науково-дослідну діяльність у галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» з використанням сучасних теорій, методів та інформаційно-комунікаційних технологій (ПК-1);
- здатність адаптувати і узагальнювати результати сучасних психологічних досліджень для вирішення наукових і практичних проблем (ПК-2);
- здатність проводити теоретичні й експериментальні дослідження, математичне й комп'ютерне моделювання психічних явищ (ПК-3);
- здатність використовувати наявні можливості освітнього середовища і проектування нових умов, в тому числі інформаційних, для вирішення науково-дослідних завдань (ПК-4);
- здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектування подальшого освітнього маршруту і професійної кар'єри, участь в дослідно-експериментальній роботі (ПК -5);
- здатність планувати, організовувати роботу та керувати проектами у галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» (ПК -6);
- здатність використовувати особливості соціально психологічних явищ в управлінні (ПК-7);
- здатність враховувати особливості загально-соціальних процесів при організації роботи та керуванні (ПК -8);
- здатність розробляти та проводити всі види занять у вищому навчальному закладі (ПК -9);
- здатність виявляти психологічні закономірності поведінки та діяльності особистості у соціальному середовищі (ПК-1с);
- здатність досліджувати соціальні особливості і якості особистості як суб'єкта соціальних стосунків і відносин (ПК-2с);
- здатність визначати психологічні закономірності формування спільнот та соціально-психологічні механізми регуляції їх життєдіяльності (ПК-4с);

- здатність інтегрувати соціально-психологічні технології підтримки та допомоги індивідам, групам та спільнотам у кризових станах (ПК-5с);
- здатність здійснювати критичний аналіз, оцінку та прогноз масових соціально-психологічних процесів, явищ та стихійних впливів (ПК-6с);
- здатність знаходити, обробляти й аналізувати необхідну інформацію для рішення проблем й прийняття рішень (ПК-3);
- здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у різних видах професійної діяльності (ПК-2);
- здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації на українській та іноземній мовах (ПК -4);
- здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших (СОК-1);
- здатність слідувати етичним і правовим нормам у професійній діяльності (СОК-2).

Крім того формування зазначених компетентностей сприятиме:

- здатності усвідомлювати актуальність і мету власного наукового дослідження в контексті викладання психології;
- здатності практично застосовувати сучасні психологічні знання у процесі виконання власного наукового дослідження з метою розв'язання комплексних проблем професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, включення його результатів у викладання психологічних дисциплін;
- здатності результати власного наукового дослідження впроваджувати в освітній формат, створити навчальну програму або тематичний модуль, результати власного дослідження трансформувати в знання різного рівня з відповідними навчальними завданнями для розвитку компетентностей на різних рівнях національної рамки кваліфікацій;
- здатності використовувати наявні можливості освітнього середовища і проектування нових умов, в тому числі інформаційних, для вирішення науково-дослідних і освітніх завдань;
- здатності здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектування подальшого освітнього маршруту і професійної кар'єри, участь в дослідно-експериментальній роботі;

Місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Навчальна дисципліна «Методика викладання психології у відкритому інформаційному просторі» є нормативною дисципліною циклу загальної підготовки аспірантів з психології, що тісно пов'язана із ННД01 «Методологія наукових досліджень та сучасного гуманітарного пізнання», ДВА02 «Основи самопізнання та саморозвитку особистості», ДВА07 «Профілактика психопатології в медіа» в частині принципів психоедукації і спілкування з вразливими аудиторіями, ААП асистентською аспірантською практикою.

Вивчення дисципліни «Методика викладання психології у відкритому інформаційному просторі» передбачено навчальним планом у першому семестрі.

Загальний обсяг курсу – 60 годин, з яких 18/8 годин лекцій, 6/4 годин семінарських і практичних занять, на самостійну роботу відводиться 36/48 годин. Завершується вивчення курсу екзаменом.

Система контролю та оцінки. Протягом вивчення дисципліни оцінюються доповіді та відповіді аспірантів на семінарських і практичних заняттях. Аспіранти готують навчальну програму (модуль) за темою власного дисертаційного дослідження в якості модульної контрольної роботи. Завершується вивчення курсу екзаменом.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Напрямок підготовки 053 «Психологія»	Цикл гуманітарної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		2-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 60		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,4 самостійної роботи аспіранта – 2,1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Доктор філософії з психології	Лекції	
		18 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		6 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		36 год.	48 год.
		Модульний контроль	
		1 год.	1 год.
Семестровий контроль			
1 год.	1 год.		
Вид контролю:			
Екзамен	Екзамен		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ З№/ п	Назва теми	Кількість годин							Семестровий контроль
		Разом	Аудиторні	лекцій	практичні заняття	семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль	
2-й семестр									
Змістовий модуль I. Сучасна методика викладання психології									
1.	Тема 1. Методика викладання психології	10	4	2	2		6		
2.	Тема 2. Види аудиторій та їх характеристики	10	4/2	2/0	2		6/8		
3.	Тема 3. Новітні методи взаємодії викладачів та аспірантів	10	4/2	4/2			6/8		
4.	Тема 4. Допоміжні засоби сучасної освіти	10	4/2	4/2			6/8		
5.	Тема 5. Взаємодія з великими або неокресленими аудиторіями	10	4/2	4/2			6/8		
6.	Тема 6. Різні системи оцінювання рівня знань та отримання зворотного зв'язку від аспірантів	10	4/0	2/0		2/0	6/10		
Модульна контрольна робота		2						1	1
<i>Разом за семестр</i>		60	24/ 12	18/ 8	4/4	2/0	36/48	1	1
<i>Всього за навчальним планом</i>		60	24/ 12	18/ 8	4/4	2/0	36/48	1	1

III. ПРОГРАМА

Тема 1. Методика викладання психології (10 год.)

Класичні методи викладання психології: історичний огляд. Сучасний стан психологічної науки в Україні. Мета викладання загальнонаукових дисциплін та їх зв'язок з науковими потребами аспірантів: персоналізація навчання. Усвідомлення аспірантами цілей викладання як важливий компонент формування мотивації. Типологія навчальної мотивації та її врахування у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі. Роль викладання психології у формуванні умінь XXI століття та в умовах криз на ринку праці. Рефлексивні основи медіапсихології у викладанні в умовах інформаційного перевантаження. Стандарти, критерії, нормативні документи. Модернізація освітніх і професійних стандартів України, роль стандартів у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі.

Практичне заняття (2 год.)

Стандарти і індивідуальний підхід. Типологія навчальної мотивації

1. Нормативні документи, які визначають принципи складання навчальної програми.
2. Модернізація освітніх і професійних стандартів України, роль стандартів у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі
3. Структура і приклади сілабусів навчальних курсів з психології.
4. Дискусія «Проблема втрати мотивації навчання в умовах відкритого інформаційного простору».
5. Обговорення результатів дослідження типів мотивації у статті Нова педагогіка мотивації в дизайні електронних технологій навчання.

Самостійна робота (6 год.)

Ознайомлення з нормативними документами і рекомендованою літературою. Підготовка повідомлень для дискусії із відкритих інформаційних джерел.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К. : Ленвіт, 2006. – 35 с. ISBN 966-7043-96-7.
4. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0.

5. Наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 565 від 24.04.2019.
6. Наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» № 564 від 24.04.2019.
7. Magnifico A.M. New Pedagogies of Motivation: reconstructing and repositioning motivational constructs in the design of learning technologies / Alecia Marie Magnifico, Justin Olmanson, Bill Cope // E-Learning and Digital Media, Volume 10, Number 4, 2013. – p. 483-511. <http://dx.doi.org/10.2304/elea.2013.10.4.483>

Тема 2. Види аудиторій та їх характеристики (10 год.)

Типи і особливості наукових дисциплін (теоретичних та практичних). Аудиторії слухачів та їх цілі (аспірантські групи, онлайн аудиторії (професійні\любители), конференції та ін.). Вибір шляхів взаємодії та подачі інформації в залежності від поставлених завдань. Рівні освіти і рамка кваліфікацій, що визначають типи аудиторії в системі формальної освіти. Болонський процес і компетентнісний підхід у викладанні психології у вищій школі. Дескриптори компетентностей: інтегральні, системні, інструментальні, організаційні та формування відповідних задач навчального курсу.

Практичне заняття/ самостійна робота (2 год.)

Дескриптори Національної рамки кваліфікацій

1. Глобальні цілі сталого розвитку 2030, зокрема глобальна освітня мета SDG4 як рамка викладання психології у відкритому інформаційному просторі.
2. Роль національної рамки кваліфікацій у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі (основні дескриптори і рівні кваліфікації). Визначення відповідності результатів за темою дослідження рівням НРК, вибір рівня освіти.
3. Інтегральна компетентність і дескриптори відповідальності і автономності (НРК) у конструюванні цілей викладання психології у відкритому інформаційному просторі. Визначення цілей навчального курсу.
4. Інтегральна компетентність і дескриптори комунікаційних компетентностей (НРК) у конструюванні завдань викладання психології у відкритому інформаційному просторі. Визначення завдань навчального курсу (модулю).
5. Обговорення результатів вивчення НРК, проходження тесту за рекомендованим інтернет-джерелом.

Самостійна робота (6/8 год.)

Самостійний аналіз дескрипторів НРК для різних рівнів кваліфікацій, завершення роботи з формулювання завдань навчального курсу за темою дисертаційного дослідження.

Дистанційне проходження тесту на розуміння дескрипторів НРК і ознайомлення з роботою тестового модулю за рекомендованими джерелами <http://profprestige.org.ua/index.php/testuvalnyi-modul/doslidzhennia-za-zapytom-interv-iuera>

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
3. Наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 565 від 24.04.2019.
4. Наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» № 564 від 24.04.2019.
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К. : Ленвіт, 2006. – 35 с. ISBN 966-7043-96-7.
6. Global Education Monitoring Report. Meeting Commitments Are Countries On Track To Achieve Sdg 4? http://tcg.uis.unesco.org/wp-content/uploads/sites/4/2019/08/UNESCO-2019-HLPF_UIS_Meeting-EN-v8_final.pdf
7. Тест розуміння НРК <http://profprestige.org.ua/index.php/testuvalnyi-modul/doslidzhennia-za-zapytom-interv-iuera>

Тема 3. Новітні методи взаємодії викладачів та аспірантів (10 год.)

Проблемна освіта. «Змішана» освіта. Тренінги. Дискусійні клуби. Сучасні ігрові методи (гейміфікація, додана реальність). Співпраця, дистрибутоване навчання. Кейсове навчання. Перевернуте навчання. Новітні освітні моделі у викладанні психології. Відкритий інформаційний простір як детермінанта методичних інновацій у викладанні психології. Класифікації типів знань. Таксономія знань Блума та її ревізій у визначенні результатів навчання психології. Планування використання в навчанні застосунків адекватних різним рівням таксономії знань.

Самостійна робота (6/8 год.)

Підготовка повідомлення для дискусії щодо новітніх методів взаємодії викладачів та аспірантів з використанням україномовних і англійськомовних джерел на вибір аспіранта.

Трансформація першого розділу дисертації у формат знань, опис результатів навчального курсу в дескрипторах різного типу знань. Підбір

відповідних підходів і пошук електронних застосунків. Початок оформлення силабусу навчального курсу за результатами дисертаційного дослідження.

Питання для самоконтролю самостійної роботи

(Таксономія знань Блума і відповідні рівням знань застосунки)

1. Дескриптори типів знань (піраміда Блума) у конструюванні очікуваних результатів викладання психології у відкритому інформаційному просторі
2. Ревізії таксономії Блума щодо навчання у відкритому інформаційному просторі та відповідна класифікація навчальних застосунків.
3. Традиційні і нові освітні підходи і методи забезпечення формування різних типів знань і компетентностей: підбір найбільш відповідних сформульованим завданням курсу.
4. Дискусія: новітні методи взаємодії викладачів та аспірантів у викладанні психології, їхні переваги і обмеження.

Література

1. Bloom, B. S. Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain.// Bloom, B. S.; Engelhart, M. D.; Furst, E. J.; Hill, W. H.; Krathwohl, D. R. - New York: David McKay Company, 1956 – 111 p.
2. Anderson L. W. A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives / Anderson, Lorin W.; Krathwohl, David R., eds. - New York: Longman, 2001. - ISBN 978-0-8013-1903-7.
3. Kendall J. S. The new taxonomy of educational objectives / Kendall, John S., Marzano, Robert J. - Corwin Press, 2007. – 193 p.
4. Transforming American education : learning powered by technology. United States. Office of Educational Technology. - U.S. Dept. of Education Office of Educational Technology, 2010. – 114 p.

Для підготовки повідомлення:

5. Petrina S. Advanced Teaching Methods for the Technology Classroom // Stephen Petrina. – 2006. – 394 p.
6. Palmer Handbook of Coaching Psychology / Palmer, Stephen, Alison Whybrow. – Routledge, 2019. – 631 p.
7. Dillon J. Teaching Psychology and the Socratic Method: Real Knowledge in a Virtual Age / James J. Dillon. - Palgrave Macmillan US, 2016. – 202 p.
8. Upton D. Teaching Psychology in Higher Education / Dominic Upton, Annie Trapp. – 2010. – 328 p.

Інтернет-джерела

- https://stud.com.ua/88245/pedagogika/diagnostika_kompetentsiy_strukturi_osv_itynoi_diyalnosti_pedagoga
- <https://newtonew.com/lifehack/taksonomija-bluma>
- <https://designingoutcomes.com/the-pedagogy-wheel-its-a-bloomin-better-way-to-teach/>

Тема 4. Допоміжні засоби сучасної освіти (10 год.)

Використання технічних засобів у освітньому процесі. Проведення вебінарів. Презентації. Подкасти. Відеолекції. Скайп-конференції та навчання. Закриті групи, чати та взаємодія в соцмережах. Онлайн-форми (створення та обробка результатів). Спільні Google-документи, таблиці та ін. Дистанційні форми викладання психології у відкритому інформаційному просторі. Дистанційні платформи Prometheus, Ed-era та ін.

Дистанційні курси, освітні серіали, вебінари тощо. Технологія Google-клас. Інтеграція медіаграмотності у викладання психології: інструменти фактчекінгу і перевірки зображень (Google-об'єктив).

Самостійна робота (6/8 год.):

Ознайомлення з методикою створення дистанційних курсів на платформах Prometheus, Ed-era та ін. Підготовка подкасту однієї з тем навчального курсу. Ознайомлення в дистанційному форматі з подкастами інших аспірантів для взаємного оцінювання і підготовки зворотнього зв'язку.

Питання для самоконтролю самостійної роботи (Технологія Google-клас)

Створення аспірантом персонального Google-класу для навчального курсу (модулю) за темою дисертаційного дослідження, реєстрація аспірантів у створених Google-класах.

Переваги і недоліки існуючих платформ і технологій дистанційної освіти. Взаємний зворотній зв'язок щодо створених аспірантами подкастів.

Література:

Робота в студії. Prometheus

Як записувати відео з екрану комп'ютера <https://techtoday.in.ua/tips/yak-zapisuvati-video-z-ekranu-komp-yutera-99926.html>

Як створити навчальне відео власноруч? <http://teach-hub.com/yak-stvoryty-navchalne-video/>

Створення відеолекції засобами PowerPoint

https://www.youtube.com/watch?v=Tu9XuRYyds&feature=share&fbclid=IwAR0wrxblTEtURDY8yjla_aeDcT7VxkLCinjHr0NNB7e1K33L18cf10kxYMw

Тема 5. Взаємодія з великими або неокресленими аудиторіями (10 год.)

Популяризація науки на широкий загаль – визначення тезаурусу та соціального запиту. Психоедукація і профілактика розладів. Підготовка циклів відеолекцій, освітніх онлайн-курсів (наприклад, для ресурсів Coursera або Prometheus). Масові он-лайн-курси (МООС, Massive Open Online Courses). Виступи на телебаченні, відеоінтерв'ю. Формування пси-феноменів у мас-медіа. Вікова періодизація медіаризиків та її врахування у викладанні психології.

Самостійна робота (6/8 год.)

Ознайомлення з віковою періодизацією медіаризиків, визначення вікової категорії для МООС за темою дисертаційного дослідження.

Дослідити найкращі масові онлайн-курси з тематики, близької до вашого курсу та визначити вдалі елементи, що слід перейняти з них.

Підготовка опису он-лайн курсу за темою дисертаційного дослідження за запропонованим Prometheus шаблоном МООС (цільова аудиторія; короткий опис на 2-3 речення; повний опис на 0,5 сторінки; головне, про що дізнаються і чому навчаються студенти; вимоги до слухачів; щотижневе навантаження в годинах; тривалість курсу; дата початку; біографія викладачів, запрошених лекторів та гостей курсу).

Питання для самоконтролю самостійної роботи (Вікова періодизація медіаризиків)

Проблема вразливих аудиторій при взаємодії у відкритому інформаційному просторі.

Медіаризики: основні групи ризиків. Вікова періодизація ризиків і особистісні новоутворення.

Світові і вітчизняні системи застережних знаків.

Література

1. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу Підручник, вид.2, стереотип., ІСПП НАПН України; Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2015. – 244 с.
2. Медіапсихологія на перетині інформаційного та освітнього просторів [монографія]. – К.: Міленіум, 2014 – 348 с.

Інтернет джерела

1. Overview of Creating an edX Course (<https://www.edx.org/course/overview-creating-edx-course-edx-edx101>)
2. How To Build A Course (<https://a-course-about-building-online-courses.teachery.co/>)
3. Blended Learning with edX (<https://www.edx.org/course/blended-learning-edx-edx-blendedx-0>)
4. <http://prometheus.org.ua>
5. www.ed-era.com

Тема 6. Різні системи оцінювання рівня знань та отримання зворотного зв'язку від аспірантів (10 год.)

Відповідальність за розвиток інших і оцінювання. Зв'язок цілей навчання та способу оцінки результату. Класичні методи оцінки знань. Інновації та нестандартні підходи в оцінці сформованості компетентностей. Зворотній зв'язок від різних аудиторій та шляхи його отримання, обробка та висновки. Професійний розвиток викладача.

Семінарське заняття (2 год.)

Командна робота із взаємного оцінювання силабусів персоналізованих навчальних програм за темою дисертації.

Ознайомлення з психолого-педагогічними техніками організації командної роботи і зворотніх зв'язків.

Самостійна робота (6/10 год.)

Оформлення силабусів навчальних програм за темою дисертаційного дослідження.

Інтеграція медіаграмотності у викладання психології. Інструменти фактчекінгу, перевірки зображень.

Опційно: підготовка спільного навчального он-лайн курсу або низки вебінарів.

Література:

1. Ляхоцька Л.Л. Теоретичні аспекти методики використання вебінарів в освітньому процесі <https://www.slideshare.net/Kalachova/ss-67643198>
2. Діагностика компетенцій в структурі освітньої діяльності педагога https://stud.com.ua/88245/pedagogika/diagnostika_kompetentsiy_strukturi_osvitnoyi_diyalnosti_pedagoga
3. Калачова Л.В. Методика організації, підготовки і проведення навчального заняття у вебінарі <https://www.slideshare.net/Kalachova/ss-30080362>

IV.СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення аспірантів із дисципліни «Методологія викладання психології у відкритому інформаційному просторі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності аспірантів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до зазначених видів й термінів контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 1 та табл. 2:

Таблиця 1. Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ /п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів (к-ть х бал)
1	Відвідування лекцій	$1 \times 18/8 = 18/8$
2	Робота на семінарському/ практичному занятті	$4 \times 3/5 = 12/22$
3	Самостійна робота	$5 \times 6 = 30$
4	Модульна (підсумкова) контрольна робота	$1 \times 12 = 12$
	Всього	60
	Підсумковий рейтинговий бал	
	Екзамен	40
	Всього	100

У процесі оцінювання навчальних досягнень аспірантів застосовуються такі методи:

- *методи усного контролю*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- *методи письмового контролю*: письмове опитування, тестування.
- *методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз;
- *методи взаємного та спільного контролю*.

Таблиця 2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з. можливими незначними недоліками
B	82 – 89 Балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 Балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 Балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60 – 68 Балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 – 35 балів	Незадовільно з обов’язковим повторними вивчення курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

V. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

– Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

– Практичні: вправи, робота з статистичними пакетами.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота аспірантів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), прагматична цінність отриманого результату, можливість для самовираження.

III. Інтерактивні методи навчання: дискусії; взаємооцінювання, техніки ефективних зворотніх зв'язків, дистанційне тестування.

VI. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- Електронний клас <https://classroom.google.com/u/0/c/NDAwODM3MzgwNjFa>;
- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- методичні матеріали з підготовки до семінарських і практичних занять;
- технічні засоби;
- комп'ютерні технології;
- Google-клас «Методика викладання психології у відкритому інформаційному просторі»
- новітні інформаційно-комунікативні технології.

VII. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Які чотири типи мотивації можна використовувати в умовах застосування електронних ресурсів?
2. Що таке мотивація самодетермінації, її відмінності від зовнішньої мотивації?
3. Як саме відкритий інформаційний простір детермінує методичні інновації у викладанні психології?
4. Які форми викладання вважаються традиційними, а які новітніми?
5. Як визначено вікові періоди у віковій періодизації медіаризиків?
6. Які медіаризики характерні для раннього дитинства і дошкільного віку?
7. Які медіаризики характерні для початкової школи?
8. Які медіаризики характерні для підліткового віку?
9. Як вікова періодизація медіаризиків може бути використана для викладання психології у вищій школі?
10. Які існують і як функціонують системи застережних знаків і кодування ризиків медіапродукції в Україні і світі?
11. Які види рефлексії мають найбільше активізовуватися у студентів при викладанні в умовах інформаційного перевантаження?
12. У чому полягає роль викладання психології у формуванні умінь XXI століття та в умовах криз на ринку праці?
13. У чому особливості якісного складання сучасної програми викладання психології у відкритому інформаційному просторі?
14. Яка структура силабусу навчального курсу?
15. Які критерії створення типології навчальної мотивації та її врахування у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі?
16. У чому полягає функціональне призначення національної рамки кваліфікацій у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі (основні дескриптори і рівні кваліфікації)?
17. Інтегральна компетентність і дескриптори відповідальності і автономності (НРК) у конструюванні цілей викладання психології у відкритому інформаційному просторі
18. Що таке інтегральна компетентність і дескриптори комунікаційних компетентностей (НРК) у конструюванні завдань викладання психології у відкритому інформаційному просторі
19. Які є дескриптори умінь/навичок (НРК), що використовуються в конструюванні завдань викладання психології у відкритому інформаційному просторі
20. Які дескриптори типів знань (піраміда Блума) використовуються в конструюванні цілей і очікуваних результатів викладання психології у відкритому інформаційному просторі

21. У чому полягає модернізація освітніх і професійних стандартів України, роль стандартів у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі?
22. Які особливості дистанційних платформи Prometheus, Ed-erata, Cursera?
23. Які особливості дистанційні курсів від вебінарів?
24. Що таке освітні серіали?
25. Яка структура шаблону підготовки MOOC – масового відкритого он-лайн курсу?
26. Що треба врахувати при підготовці подкасту для викладання психології?
27. Які можливості надає технологія Google-клас для викладання психології?
28. Які головні напрями інтеграції медіаграмотності у викладання психології?
29. Які є інструменти перевірки зображень, які можливості надає Google-об'єктив?
30. У чому полягають принципи і прийоми фактчекінгу?
31. Які є новітні освітні моделі у викладанні психології і їхні принципові особливості (перевернуте навчання, змішане навчання)?
32. Як сконструювати програму викладання психологічного курсу (модулю) на основі результатів свого дисертаційного дослідження?
33. У чому полягає проблема оцінювання результативності викладання психології у відкритому інформаційному просторі?
34. Які є інструменти оцінювання результативності викладання психології у відкритому інформаційному просторі?

VIII. ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Відкритий інформаційний простір як детермінанта методичних інновацій у викладанні психології
2. Традиційні і новітні форми викладання психології
3. Вікова періодизація медіаризиків та її врахування у викладанні психології
4. Системи застережних знаків і кодування ризиків медіапродукції
5. Рефлексивні основи медіапсихології у викладанні в умовах інформаційного перевантаження
6. Роль викладання психології у формуванні умінь XXI століття та в умовах криз на ринку праці
7. Складання сучасної програми викладання психології у відкритому інформаційному просторі
8. Структура силабусу навчального курсу
9. Типологія навчальної мотивації та її врахування у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі
10. Роль національної рамки кваліфікацій у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі (основні дескриптори і рівні кваліфікації)
11. Інтегральна компетентність і дескриптори відповідальності і автономності (НРК) у конструюванні цілей викладання психології у відкритому інформаційному просторі
12. Інтегральна компетентність і дескриптори комунікаційних компетентностей (НРК) у конструюванні завдань викладання психології у відкритому інформаційному просторі
13. Інтегральна компетентність і дескриптори умінь/навичок (НРК) у конструюванні завдань викладання психології у відкритому інформаційному просторі
14. Дескриптори типів знань (піраміда Блума) у конструюванні цілей і очікуваних результатів викладання психології у відкритому інформаційному просторі
15. Модернізація освітніх і професійних стандартів України, роль стандартів у викладанні психології у відкритому інформаційному просторі
16. Дистанційні форми викладання психології у відкритому інформаційному просторі (дистанційні платформи Prometheus, Ederata ін.)
17. Дистанційні форми викладання психології у відкритому інформаційному просторі (дистанційні курси, освітні серіали, вебінари тощо)
18. Шаблон підготовки МООС – масового відкритого он-лайн курсу
19. Особливості підготовки подкасту для викладання психології
20. Дистанційні форми викладання психології у відкритому інформаційному просторі (технологія Google-клас)

- 21.Інтеграція медіаграмотності у викладання психології: інструменти перевірки зображень (Google-об'єктив)
- 22.Інтеграція медіаграмотності у викладання психології: принципи і прийоми фактчекінгу
- 23.Новітні освітні моделі у викладанні психології (перевернуте навчання, змішане навчання)
- 24.Конструювання програми викладання курсу (модулю) на основі результатів свого дисертаційного дослідження
- 25.Проблема і інструменти оцінювання результативності викладання психології у відкритому інформаційному просторі

ІХ. ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту»;
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій».
3. Наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 565 від 24.04.2019.
4. Наказ МОН України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» № 564 від 24.04.2019.
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К. : Ленвіт, 2006. – 35 с. ISBN 966-7043-96-7.
6. Правові засади реалізації Болонського процесу в Україні: монографія /Колектив авторів: Бугров В., Гожик А., Жданова К., Зарубінська І., Захарченко В., Калашнікова С., Козієвська О., Линьова І., Луговий В., Оржель О., Рашкевич Ю., Таланова Ж., Шитікова С.; за заг. ред. В. Лугового, С. Калашнікової. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети» , 2014. – 156 с.
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0.
8. Методика викладання психології у вищій школі : [навч. посіб.] / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. – К. : Атіка, 2012. – 272 с.
9. Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Щербан Т.Д., Алмаші С.І. – Мукачево : МДУ, 2017. - 53с.
10. Жуков С. М., Самойлов В. В. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах : навч. посіб. / Сергій Михайлович Жуков, Вячеслав Валентинович Самойлов. – Артемівськ : ДонУЕП, 2015. – 435 с.
11. Upton D. Teaching Psychology in Higher Education / Dominic Upton, Annie Trapp. – 2010. – 328 p.
12. Buskist W. Handbook of the Teaching of Psychology / William Buskist, Stephen F. Davis. – 2005. – 358 p.
13. Goss-Lucas S. Teaching psychology: a step by step guide// Sandra Goss-Lucas, Douglas A. Bernstein. - Psychology Press, 2004. – 293 p.
14. Petrina S. Advanced Teaching Methods for the Technology Classroom // Stephen Petrina. – 2006. – 394 p.
15. Palmer Handbook of Coaching Psychology / Palmer, Stephen, Alison Whybrow. – Routledge, 2019. – 631 p.
16. Dillon J. Teaching Psychology and the Socratic Method: Real Knowledge in a Virtual Age / James J. Dillon. - Palgrave Macmillan US, 2016. – 202 p.
17. Magnifico A.M. New Pedagogies of Motivation: reconstructing and repositioning motivational constructs in the design of learning technologies /

- Alecia Marie Magnifico, Justin Olmanson, Bill Cope // *E-Learning and Digital Media*, Volume 10, Number 4, 2013. – p. 483-511.
<http://dx.doi.org/10.2304/elea.2013.10.4.483>
18. Bloom, B. S.; Engelhart, M. D.; Furst, E. J.; Hill, W. H.; Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain*. New York: David McKay Company.
 19. Anderson, Lorin W.; Krathwohl, David R., eds. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. New York: Longman. ISBN 978-0-8013-1903-7.
 20. Kendall J. S. *The new taxonomy of educational objectives* / Kendall, John S., Marzano, Robert J. - Corwin Press, 2007. – 193 p.
 21. *Transforming American education : learning powered by technology*. United States. Office of Educational Technology. - U.S. Dept. of Education Office of Educational Technology, 2010. – 114 p.
 22. Гронлунд Н. Е. Оцінювання студентської успішності : [практ. посіб.] / Н. Гронлунд, Е. Норман. – К. : КУМО, 2005. – 312 с.
 23. Давидюк Н. М. *Методика викладання психології* : [навч. посіб.] / Н. М. Давидюк. – Чернівці : Технодрук, 2006.
 24. Дембрицька Н. М. *Методика викладання психології* : [навч.-метод. комплекс] / Н. М. Дембрицька, О. В. Брюховецька. – К., АПН України, Ун-т менеджменту освіти, фак. менеджм. та психології, 2009.
 25. Дьяков С. І. *Суб'єктивність педагога. Психосемантичні моделі та технології дослідження* : [навч.-метод. посіб.] / С. І. Дьяков. – Миколаїв, 2008. – 320 с.
 26. Дьяконов Г. В. *Активные методы группового обучения психологии: диалогический подход* : [учеб.-метод. пособ. для преподавателей и студентов психологических факультетов университетов и пединститутотв] / Г. В. Дьяконов, И. А. Добрянский. – Кировоград : «Имэкс – ЛТД», 2004
 27. *Загальні вимоги до оформлення навчальних посібників та навчально-методичної літератури [текст]: методичні рекомендації для викладачів* / під заг. ред. М. Полюжина, укл. К. Мовчан. – Ужгород : Видавничий центр ЗакДУ, 2008. – 44 с.
 28. Калашник Н. Г. *Самостійна робота – потужний засіб сучасної освіти і виховання* / Н. Г. Калашник, В. Л. Вертегел. – Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2005. – 326 с.
 29. Карандашев В. Н. *Методика преподавания психологии* : [учеб. пособие] / В. Н. Карандашев. – СПб. : Питер, 2005. – 250 с: ил. – (Серия «Учебное пособие»).
 30. Кухаренко В. М. *Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс* : [навч. посіб.] / В. М. Кухаренко, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко; под ред. В. М. Кухаренко. – 3-тє вид. – Х. : НТУ «ХПІ», «Торсінг», 2002. – 320 с.
 31. Михайличенко О. В. *Основи методики викладання суспільних дисциплін у вищій школі* : [навч. посіб.] / О. В. Михайличенко // Сумський держ. педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми : Козацький вал, 2006. – 102 с.

32. Мороз І. В. Кредитно-модульна система організації навчального процесу : [довідник для студентів] / І. В. Мороз. – К. : Освіта України, 2005. – 91 с.
33. Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: підручник. – 2015. – 244 с.
34. Оцінювання студентської успішності : [практ. посіб.] / Перше укр. вид. – К. : Навч.-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. – 312 с.
35. Рекомендації щодо розробки навчальних та робочих навчальних планів за новими напрямками підготовки бакалаврів / уклад. В. П. Головенкін, А. Д. Лемешко. – К. : ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2007. – 24 с.
36. Стоюхина Н. Ю. Методика преподавания психологии: история, теория, практика : [учеб. пособие] / Н. Ю. Стоюхина. – М. : Флинта: МПСИ, 2009.

Internet-джерела

1. <https://classroom.google.com/c/NDAwODM3MzgwNjFa>
2. www.mon.gov.ua
2. www.tspu.edu.ua
3. <http://prometheus.org.ua>
4. www.ed-era.com
5. <https://lens.google.com/>
7. <https://www.factcheck.org/>
8. www.stopfake.org
9. <http://profprestige.org.ua/index.php/testuvalnyi-modul/doslidzhennia-za-zapytom-interv-iuera>
10. <http://uis.unesco.org/>
11. <https://www.teachthought.com/critical-thinking/blooms-digital-taxonomy-verbs-21st-century-students/>